WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 18 marca 2010 r. *

W sprawie C-419/08 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości, wniesione w dniu 23 września 2008 r.,

Trubowest Handel GmbH, z siedzibą w Kolonii (Niemcy), reprezentowana przez K. Adamantopoulos oraz E. Petritsi, dikigoroi,

Viktor Makarov, zamieszkały w Kolonii, reprezentowany przez K. Adamantopoulos oraz E. Petritsi, dikigoroi,

strona skarżąca,

w której drugą stroną postępowania są:

Rada Unii Europejskiej, reprezentowana przez J.P. Hiksa, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez G. Berrischa oraz G. Wolfa, Rechtsanwälte,

* Język postępowania: angielski.

Komisja Europejska, reprezentowana przez N. Khana oraz H. van Vlieta, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes trzeciej izby, pełniący obowiązki prezesa czwartej izby, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, G. Arestis (sprawozdawca) i J. Malenovský, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,
sekretarz: C. Strömholm, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 16 września 2009 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 29 października 2009 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 W odwołaniu Trubowest Handel GmbH (zwany dalej „Trubowest") i V. Makarov żądają uchylenia wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie T-429/04 Trubowest Handel i Makarov przeciwko Radzie i Komisji (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem"), w którym Sąd oddalił wniesioną na podstawie art. 288 akapit drugi WE skargę o odszkodowanie z tytułu naprawienia szkody, jaką skarżący mieli ponieść w wyniku wydania rozporządzenia Rady (WE) nr 2320/97 z dnia 17 listopada 1997 r. nakładającego ostateczne cła antydumpingowe na przywóz niektórych rur i przewodów bez szwu z żelaza lub stali niestopowej pochodzących z Węgier, Polski, Rosji, Republiki Czeskiej, Rumunii oraz Republiki Słowackiej, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 1189/93 oraz kończącego postępowanie w odniesieniu do takiego przywozu z Republiki Chorwacji (zwanego dalej „rozporządzeniem ostatecznym").

Ramy prawne

2 Podstawowe przepisy wspólnotowe w dziedzinie ceł zawarte są w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającym Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 302, s. 1, zwanym dalej „WKC"). Artykuł 236 przewiduje, że:

„1. Należności celne przywozowe lub wywozowe podlegają zwrotowi, gdy okaże się, że w chwili uiszczenia kwota tych należności nie była prawnie należna lub że kwota ta została zaksięgowana niezgodnie z art. 220 ust. 2.

Należności celne przywozowe lub wywozowe podlegają umorzeniu, gdy okaże się, że w chwili zaksięgowania kwota tych należności nie była prawnie należna lub że kwota ta została zaksięgowana niezgodnie z art. 220 ust. 2.

Należności nie podlegają zwrotowi ani umorzeniu, w przypadku gdy fakty, które doprowadziły do zapłacenia lub zaksięgowania kwoty prawnie nienależnej, są wynikiem świadomego działania osoby zainteresowanej.

2. Należności celne przywozowe lub wywozowe są zwracane lub umarzane po złożeniu wniosku przed upływem trzech lat, licząc od dnia powiadomienia dłużnika o tych należnościach. Wniosek należy złożyć we właściwym urzędzie celnym.

Termin ten może zostać przedłużony, jeżeli osoba zainteresowana udowodni, iż ze względu na nieprzewidziane okoliczności lub działanie siły wyższej nie mogła złożyć wniosku w terminie.

Organy celne dokonują zwrotu lub umorzenia z urzędu, gdy same przed upływem tego terminu stwierdzą, że zaistniała jedna z okoliczności określonych w ust. 1 akapit pierwszy i drugi".

3 Przepisy dotyczące stosowania przez Wspólnotę Europejską środków antydumpingowych zawarte są w rozporządzeniu Rady (WE) nr 384/96 z dnia 22 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony przed dumpingowym przywozem z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. L 56, s. 1, zwanym dalej „rozporządzeniem podstawowym").

Okoliczności powstania sporu

4 Sąd przedstawił stan faktyczny sprawy w pkt 1–21 zaskarżonego wyroku w następujący sposób:

1. „Nieopublikowaną decyzją z dnia 25 listopada 1994 r. (sprawa IV/35.304), przyjętą w szczególności na podstawie art. 14 ust. 3 rozporządzenia Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962 r., pierwszego rozporządzenia wprowadzającego w życie [w sprawie wykonania] art. [81] i [82] traktatu (Dz.U. 1962, 13, s. 204), Komisja zadecydowała o wszczęciu dochodzenia w sprawie ewentualnego istnienia praktyk antykonkurencyjnych dotyczących rur ze stali węglowej, mogących naruszać art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym [z dnia 2 maja 1992 r. (Dz.U. 1994, L 1, s. 3)], jak również art. 81 WE.

2. W wyniku tego dochodzenia Komisja w dniu 20 stycznia 1999 r. zadecydowała o wszczęciu postępowania w sprawie IV/E-1/35.860-B – Rury stalowe bez szwu, w wyniku którego przyjęła w dniu 8 grudnia 1999 r. decyzję nr 2003/382/WE dotyczącą postępowania na podstawie art. 81 [WE] (sprawa IV/E-1/35.860-B – Rury stalowe bez szwu), (Dz.U. 2003, L 140, s. 1, zwaną dalej »decyzją w sprawie porozumienia«).

3. W świetle art. 1 ust. 1 tej decyzji osiem przedsiębiorstw będących jej adresatami »naruszyło postanowienia art. 81 ust. 1 [WE] poprzez udział […] w porozumieniu przewidującym między innymi respektowanie ich rynków krajowych w odniesieniu do rur [Oil Country Tubular Goods] gwintowane standard i [rur przewodowych projektowych] bez szwu«. Artykuł 1 ust. 2 decyzji w sprawie porozumienia stanowi, że naruszenie miało miejsce w okresie od 1990 do 1995 r. w przypadku przedsiębiorstw Mannesmannröhren-Werke AG, Vallourec SA, Dalmine SpA, Sumitomo Metal Industries Ltd, Nippon Steel Corp., Kawasaki Steel Corp. i NKK Corp. W przypadku British Steel Ltd wskazano, że naruszenie trwało w okresie

od 1990 do lutego 1994 r. Na przedsiębiorstwa te nałożono z tego tytułu grzywny w wysokości, w zależności od przypadku, od 8,1 do 13,5 mln EUR.

4. Decyzja w sprawie porozumienia była przedmiotem komunikatu prasowego IP/99/957 [Komisji z dnia 8 grudnia 1999 r.] oraz została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 6 czerwca 2003 r.

5. W dniu 8 lipca 2004 r. Sąd w wyroku w sprawach połączonych T-67/00, T-68/00, T-71/00 i T-78/00 JFE Engineering i in. przeciwko Komisji, po pierwsze, stwierdził nieważność art. 1 ust. 2 decyzji w sprawie porozumienia, w zakresie w jakim Komisja niesłusznie stwierdziła, że cztery przedsiębiorstwa wymienione w rzeczonym artykule uczestniczyły w porozumieniu przed dniem 1 stycznia 1991 r. i po dniu 30 czerwca 1994 r., oraz po drugie, obniżył wysokość grzywny nałożonej przez Komisję na te przedsiębiorstwa.

6. Ponadto w wyniku skargi złożonej przez komitet obrony przemysłu rur stalowych bez szwu w Unii Europejskiej w dniu 19 lipca 1996 r. Komisja, na podstawie rozporządzenia […] nr 384/96 […], zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 2331/96 z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz.U. L 317, s. 1), opublikowała w dniu 31 sierpnia 1996 r. zawiadomienie o wszczęciu postępowania antydumpingowego dotyczącego przywozu niektórych rur i przewodów bez szwu z żelaza lub stali niestopowej pochodzących z Rosji, Republiki Czeskiej, Rumuni i Słowacji (Dz.U. C 253, s. 26).

7. W dniu 29 maja 1997 r. Komisja przyjęła rozporządzenie (WE) nr 981/97 nakładające tymczasowe cła antydumpingowe na przywóz niektórych rur i przewodów bez szwu z żelaza lub stali niestopowej pochodzących z Rosji, Republiki Czeskiej, Rumunii oraz Republiki Słowackiej (Dz.U. L 141, s. 36).

8. W dniu 17 listopada 1997 r. Rada przyjęła rozporządzenie [ostateczne].

9. W dniu 16 lipca 2004 r. Rada przyjęła rozporządzenie […] nr 1322/2004 […]. Na podstawie art. 1 tego rozporządzenia do rozporządzenia ostatecznego dodano art. 8, na mocy którego art. 1 rozporządzenia ostatecznego, ustanawiający cła antydumpingowe na przywóz, którego dotyczy, nie ma zastosowania od dnia 21 lipca 2004 r.

10. Trubowest […] jest niemiecką spółką dokonującą przywozu do Wspólnoty rur i przewodów bez szwu pochodzących z Rosji. Trubowest, zarządzana od 1997 r. przez V. […] Makarova, rozpoczęła działalność w zakresie przywozu wspomnianych towarów od miesiąca stycznia 1999 r. i zaprzestała jej prowadzenia z miesiącem październikiem 1999 r. […].

11. V. Makarov zarządzał ponadto od 1992 r. spółką Truboimpex Handel GmbH (zwaną dalej »Truboimpex«), której działalność handlowa polegała na przywozie począwszy od 1996 r., w szczególności w jej własnym imieniu, do Wspólnoty rur i przewodów bez szwu pochodzących z Rosji

12. W październiku 1999 r. Amtsgericht Kleve (sąd kantonalny w Kleve, Niemcy) wydał nakaz zatrzymania między innymi V. Makarova w związku »z poważanym podejrzeniem o dostarczenie organom podatkowym w Kolonii i Emmerich w latach 1997–1999 nieprawdziwych i niekompletnych danych dotyczących istotnych faktów podatkowych, przy czym deklaracje te stanowiły 36 odrębnych przestępstw, oraz o obniżenie w ten sposób wysokości podatków, w celu uzyskania dla [siebie] oraz dla innych osób nienależnych ulg podatkowych, co umożliwiło uchylenie się w znacznym stopniu od uiszczenia należności celnych przywozowych«. Ponadto we wspomnianym nakazie zatrzymania wskazano, że »[przy] tej okazji rury i przewody pochodzące z Rosji i przywożone przez Truboimpex i Trubowest były

przedmiotem fałszywych oświadczeń w celu obejścia przepisów [rozporządzenia ostatecznego]«.

13. Na podstawie rzeczonego nakazu zatrzymania V. Makarov był tymczasowo aresztowany od dnia 27 października do dnia 12 listopada 1999 r. Od chwili zwolnienia stosowano wobec V. Makarova środki ograniczające swobodę przemieszczania się, na podstawie których miedzy innymi do dnia 31 stycznia 2000 r. miał stawiać się trzy razy w tygodniu we właściwym biurze policji i nie mógł wyjeżdżać za granicę bez uprzedniego zezwolenia (zwane dalej »środkami ograniczającymi wolność«).

14. W dniu 27 października 1999 r. Hauptzollamt Emmerich (główny urząd celny w Emmerich, Niemcy), który następnie stał się Hauptzollamt Duisburg (głównym urzędem celnym w Duisbourg, Niemcy), skierował do Trubowest i V. Makarovow wezwanie do retrospektywnego pokrycia należności celnych w celu otrzymania zapłaty ceł antydumpingowych od przywozu dokonanego przez Truboimpex i Trubowest w okresie od grudnia 1997 r. do października 1999 r. Niemieckie organy celne zasadniczo uznały, że przywóz dokonany przez skarżących błędnie nie został zaklasyfikowany w ramach kodów nomenklatury wspólnotowej jako przywóz rur i przewodów bez szwów będących przedmiotem rozporządzenia ostatecznego. W tych okolicznościach zajęto konta bankowe Trubowest i V. Makarova.

15. Według niemieckich organów celnych Truboimpex i Trubowest były w ten sposób zobowiązane do retrospektywnego pokrycia niezapłaconych ceł antydumpingowych, odpowiednio w wysokości 1 575 181,86 EUR i 729 538,78 EUR, czyli łącznie 2 304 720,64 EUR. Ponadto V. Makarov, jako zarządzający Truboimpex i Trubowest, został uznany za odpowiedzialnego za zapłatę całej kwoty należnej od obydwu spółek.

16. W dniach 16 i 17 listopada 1999 r. skarżący zaskarżyli na podstawie art. 243 [WKC] oraz właściwego prawa krajowego do Hauptzollamt Emmerich wezwania do retrospektywnego pokrycia należności z tytułu ceł antydumpingowych skierowane do Trubowest i V. Makarov. W dniu 15 grudnia 2000 r. skarżący złożyli wniosek do Finanzgericht Düsseldorf (sądu finansowego w Düsseldorfie), wnosząc o zawieszenie wykonania wezwania do retrospektywnego pokrycia należności celnych, które opatrzone było klauzulą egzekucyjną. W dniu 30 października 2001 r. Finanzgericht Düsseldorf oddalił wnioski skarżących. W dniu 29 sierpnia 2003 r. skarżący przedstawili swoje roszczenia Hauptzollamt, podnosząc zasadniczo, że organy celne niesłusznie uznały, iż dokonany przez nie przywóz objęty był zakresem zastosowania rozporządzenia ostatecznego.

17. W dniu 19 czerwca 2000 r. Staatsanwaltschaft Kleve (prokurator dla Kleve) sporządził akt oskarżenia (Anklageschrift) przeciwko V. Makarovi w związku z trzema sfałszowanymi deklaracjami celnymi dotyczącymi przywozów dokonanych przez Trubowest i Truboimpex. W owym akcie oskarżenia Staatsanwaltschaft Kleve zasadniczo stwierdził, że zadłużenie z tytułu uchylania się od zapłaty ceł od przywozów dokonanych przez Trubowest i Truboimpex wynosiło łącznie 4 376 250,25 [DEM], to jest 2 237 541,22 [EUR].

18. W dniu 14 listopada 2002 r. wszczęte przeciwko V. Makarovowi postępowanie karne zostało zawieszone przez Landgericht Kleve (sąd okręgowy w Kleve) do czasu zakończenia toczącego się w jego sprawie postępowania podatkowego.

19. W dniu 15 grudnia 2004 r. skarżący zawarli ugodę z Hauptzollamt Duisburg kończącą ich spór z niemieckimi organami celnymi.

20. Ugoda ta przewidywała między innymi:

»Preambuła

[…]

W drodze niniejszego przedstawienia stanu faktycznego strony zamierzają uregulować w sposób ostateczny spór powstały między nimi dotyczący zgodności z prawem spornych wezwań do retrospektywnego pokrycia należności celnych. […] Strony przyznają, że niniejsza ugoda nie rozstrzyga sporu powstałego między nimi dotyczącego kwestii, które rury stalowe objęte są prawem antydumpingowym.

[…]

Zgodnie z powyższym strony uzgadniają, co następuje:

(1.) Wezwania do pokrycia należności celnych oraz stwierdzenie odpowiedzialności […] dotyczące ceł antydumpingowych w wysokości 2 304 734,45 [EUR] zostaną uregulowane poprzez wpłatę [w szczególności przez skarżących] ogółem kwoty 460 000 [EUR]. Strony postanawiają, że tylko część kwoty 435 125,21 [EUR] otrzymanej do dnia dzisiejszego przez Hauptzollamt Duisburg w wysokości 343 644,15 [EUR] zostanie odliczona od dłużnej sumy 460 000 [EUR].

[…]

(3.) Podpisanie niniejszej ugody skutkuje natychmiastowym wstrzymaniem wszelkich środków egzekucyjnych skierowanych wobec Trubowest, a także wobec [w szczególności V. Makarova].

[…]

(5.) [Skarżący] zrzekają się niniejszym podnoszenia nowych roszczeń przeciwko administracji celnej, na przykład w celu uzyskania odszkodowania w związku z faktami przedstawionymi wspólnie w ugodzie. Zrzekają się ponadto korzystania z innych środków prawnych przeciwko administracji celnej.

Niemniej jednak strony zachowują prawo do występowania z takimi roszczeniami wobec osób trzecich, w szczególności w drodze ww. skarg o naprawienie szkody […] przeciwko Komisji i Radzie […] na podstawie art. 288 [WE]«.

21. W dniu 2 maja 2005 r. Landgericht Kleve wydał postanowienie (Beschluss) kończące zgodnie z art. 153 a Strafprozessordnung – StPO [niemieckiego kodeksu postępowania karnego] postępowanie karne toczące się przeciwko V. Makarovowi, pod warunkiem zapłaty przez niego grzywny w wysokości 18 000 [EUR]. Landgericht Kleve wskazał w tymże postanowieniu, iż »[V. Makarov] oświadcza, że jego zgoda [na zakończenie postępowania karnego] nie stanowi przyznania się do winy, lecz udzielona została ze względów proceduralnych i ekonomicznych«".

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

5 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 25 października 2004 r. wnoszący odwołanie wnieśli skargę o naprawienie szkody na podstawie art. 288 WE przeciwko Radzie i Komisji, zmierzającą do nakazania Radzie i Komisji zapłaty następujących kwot:

— 118 058,46 EUR na rzecz Trubowest tytułem odszkodowania, wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 8% w skali rocznej od tej kwoty; suma ta odpowiada kwocie rzeczywiście zapłaconej przez Trubowest w następstwie wydania przez niemieckie organy celne przeciwko skarżącym poszczególnych wezwań do pokrycia ceł antydumpingowych wydanych przez niemieckie organy podatkowe i stanowi korzyści utracone przez Trubowest;

— 397 916,91 EUR na rzecz V. Makarova tytułem odszkodowania, wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 8% w skali rocznej od tej kwoty; suma ta odpowiada, w części równej 277 939,37 EUR – całkowitej kwocie sum, które V. Makarov rzeczywiście uiścił w związku z poszczególnymi wezwaniami do pokrycia ceł antydumpingowych, w części równej 63 448,54 EUR – stracie polegającej na braku wypłaty wynagrodzenia V. Makarovowi przez Trubowest od dnia 27 października 1999 r. i w doczyści równej 56 529 EUR – kosztom adwokackim poniesionym z tytułu postępowań wszczętych przeciwko nim przed niemieckimi organami celnymi;

— 128 000 EUR na rzecz Trubowest tytułem korzyści utraconych w latach 2000–2004, wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 8% w skali rocznej od tej kwoty lub, tytułem żądania ewentualnego, sumy przyznanej Trubowest tytułem odszkodowania, która zostanie ustalona między stronami w następstwie wydania wyroku częściowego przez Sąd;

— 150 000 EUR na rzecz V. Makarova tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy, wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 8% w skali rocznej od tej kwoty.

6 W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił wszystkie zarzuty podniesione na poparcie skargi o odszkodowanie i obciążył skarżących kosztami postępowania poniesionymi przez Radę i Komisję.

7 W punktach 41–74 oraz 77–82 zaskarżonego wyroku Sąd oddalił jako niedopuszczalne określone roszczenia zawarte w skardze o odszkodowanie, twierdząc, że nie jest właściwy na podstawie art. 288 WE do ich rozpoznania. W odniesieniu, po pierwsze, do o roszczenia o odszkodowanie, którego wysokość odpowiadała kwotom zapłaconym przez skarżące z tytułu ceł antydumpingowych, Sąd stwierdził, że należą one do wyłącznej kompetencji sądów krajowych zgodnie z procedurami wprowadzonymi przez WKC. Jeżeli chodzi, po drugie, o roszczenie o zwrot kosztów adwokackich, Sąd orzekł, iż koszty te dotyczą elementu sporu powstałego pomiędzy skarżącymi a niemieckimi organami celnymi, który należy do wyłącznej właściwości sądów krajowych.

8 Ponadto dokonując oceny przesłanki powstania odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty dotyczącej istnienia bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy zarzucaną niezgodnością z prawem a rzekomo poniesioną szkodą, to znaczy korzyściami utraconymi przez Trubowest oraz utratą wynagrodzenia przez V. Makarova, a także krzywdą moralną doznaną przez V. Makarova, Sąd uznał, że rzekomo poniesione szkody nie wynikają w sposób dostatecznie bezpośredni z zarzucanej niezgodności z prawem.

9 W pkt 86 zaskarżonego wyroku Sąd uznał za stosowane zbadanie w pierwszej kolejności tego, czy skarżące wykazały, iż istnieje związek przyczynowy pomiędzy zarzucanym Radzie oraz Komisji bezprawnym zachowaniem a rzekomo podnoszoną szkodą materialną i krzywdą moralną. W pkt 98–137 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, iż brak jest wystarczającego bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy ustanowieniem ceł antydumpingowych przez rozporządzenie ostateczne a tymi szkodami. W tych okolicznościach Sąd nie zbadał tego, czy rozporządzenie dotknięte jest niezgodnością z prawem lub też czy skarżący rzeczywiście ponieśli wskazane szkody.

10 Sąd zbadał w szczególności, czy istniał wystarczająco bezpośredni związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem zarzucanym Radzie oraz Komisji a podnoszoną szkodą zarówno w sytuacji, w której rozporządzenie ostateczne nie obejmowałoby towarów przywożonych przez skarżących, jak i w sytuacji przeciwnej. W tym zakresie Sąd orzekł w pkt 110 zaskarżonego wyroku, że w pierwszym przypadku odpowiedzialność Wspólnoty nie powstałaby, ponieważ podnoszone szkody można by przypisać wyłącznie niemieckim organom celnym i karnym, a nie rzekomo bezprawnemu zachowaniu Rady i Komisji. W drugim przypadku Sąd uznał w pkt 116 zaskarżonego wyroku, iż to zachowanie skarżących polegające na nieprawidłowym zaklasyfikowaniu ich przywozów było decydującą przyczyną odnośnych szkód.

11 Wreszcie Sąd oddalił roszczenie skarżących dotyczące określonych środków organizacji procedury, stwierdzając w pkt 138–141 zaskarżonego wyroku, że nie ma konieczności nakazania Komisji przedstawienia, po pierwsze, dowodów na jej uczestnictwo w rozmowach związanych ze sporem dotyczącym klasyfikacji przywożonych przez skarżąca towarów, które doprowadziły do zawarcia ugody pomiędzy skarżącymi a niemieckimi organami celnymi, oraz po drugie, całej korespondencji prowadzonej przez nią z organami celnymi i rządem rosyjskim.

Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron

12 Wnoszący odwołanie zwracają się do Trybunału o:

— uchylenie w całości zaskarżonego wyroku;

— wydanie ostatecznego rozstrzygnięcia co do istoty sprawy i uznanie skargi o odszkodowanie wniesionej do Sądu oraz obciążenie Rady i Komisji kosztami postępowania w pierwszej instancji lub ewentualnie przekazanie sprawy do Sądu ponownego rozpoznania; oraz

— obciążenie Rady i Komisji kosztami niniejszego postępowania.

13 Rada wnosi do Trybunału o:

— oddalenie odwołania;

— ewentualnie o przekazanie sprawy do Sądu ponownego rozpoznania;

— lub ewentualnie o oddalenie skargi o odszkodowanie wnoszących odwołanie; oraz

— obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.

14 Komisja wnosi o oddalenie odwołania i obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

15 Sąd nie dokonał oceny przesłanki dotyczącej bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy zarzucanym Komisji i Radzie bezprawnym zachowaniem a szkoda poniesioną przez skarżących w zakresie dotyczącym roszczeń uznanych przez niego za dopuszczalne. Pierwszy zarzut, który dotyczy zaskarżonego wyroku, w zakresie w jakim orzeka on w kwestii tej przesłanki, odnosi się zatem wyłącznie do tych roszczeń. W związku z tym w ramach odwołania należy ocenić w pierwszej kolejności zarzut drugi, dotyczący zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim orzeka on o niedopuszczalności określonych pozostałych roszczeń odszkodowawczych.

W przedmiocie zarzutu drugiego

Argumentacja stron

16 W zarzucie drugim, który dzieli się na dwie części, wnoszący odwołanie podnoszą, po pierwsze, że Sąd naruszył art. 288 akapit drugi WE oraz naruszył prawo orzekając w pkt 41–74, 77–82 i 138–141 zaskarżonego wyroku, iż nie był właściwy do rozpoznania roszczeń o odszkodowanie dotyczących kwot odpowiadających kwotom zapłaconym z tytułu ceł antydumpingowych, a także kosztów adwokackich poniesionych w ramach postępowania przed niemieckimi organami celnymi, ze względu na szczególne okoliczności tej sprawy, charakteryzujące się wyczerpaniem krajowych środków prawnych poprzez zawarcie ugody. Podnoszą oni także, po drugie, że w pkt 68 zaskarżonego wyroku Sąd wypaczył znaczenie okoliczności faktycznych i dowodów, stwierdzając, że nie przedstawili żadnego dowodu w celu uzasadnienia ich twierdzeń dotyczących wpływu, jaki na zawarcie ugody miały z jednej strony Wspólnota i władze rosyjskie, a z drugiej strony postępowanie karne wszczęte przez niemieckie organy.

17 Rada i Komisja uważają, że Sąd słusznie orzekł, że cła antydumpingowe są pobierane przez krajowe organy celne oraz że w związku z tym zgodnie z utrwalonym orzecznictwem tylko sądy krajowe są właściwe do nakazania zwrotu ceł niesłusznie pobranych na podstawie przepisów wspólnotowych, które następnie zostały uznane za nieważne. Sądy wspólnotowe nie będą w związku z tym właściwe w sprawie nakazania takiego zwrotu lub zwrotu kosztów adwokackich poniesionych w ramach procedur krajowych dotyczących takich ceł. Ponadto ugoda zawarta pomiędzy wnoszącymi odwołanie a niemieckimi organami celnymi nie może stanowić źródła właściwości sądów wspólnotowych, która nie istniała przed jej zawarciem. Właściwość sądów obejmuje jedynie ewentualną szkodę wykraczającą poza zwykły zwrot ceł pobranych niezgodnie z prawem.

18 Rada podnosi ponadto, że obie części niniejszego zarzutu są niedopuszczalne. Pierwsza część nie zawiera bowiem dokładnego uzasadnienia prawnego, które uzasadniałoby twierdzenie, iż skarżący nie zawarli z własnej woli ugody z niemieckimi organami celnymi. Jeżeli chodzi o drugą część zarzutu, to skarżące nie wskazały w dokładny sposób elementów, które miałyby zostać wypaczone przez Sąd, ani też nie wykazały błędów w ocenie, które miałyby doprowadzić do takiego wypaczenia.

19 Komisja uważa ponadto, że odwołanie nie kwestionuje zasadności oceny dokonanej przez Sąd w pkt 61–66 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którą wnoszący odwołanie mogli zakwestionować zgodność z prawem ostatecznego rozporządzenia w ramach postępowania krajowego, co pozwoliłoby im na doprowadzenie do odesłania prejudycjalnego na podstawie art. 234 WE i w ten sposób do ewentualnego stwierdzenia nieważności rzeczonego rozporządzenia przez Trybunał. Uważa ona, iż nie do pogodzenia z okolicznościami faktycznymi i prawem jest twierdzenie, że pomimo zawarcia ugody z niemieckimi organami celnymi skarżące „nigdy nie zrzekły się prawa do odszkodowania" i zgodziły się na tę ugodę „z zastrzeżeniem niezgodności z prawem rozporządzenia [ostatecznego]". Ponadto rzekoma rola instytucji oraz presja w postaci postępowań karnych wywierana na jednego z wnoszących odwołanie nie ma żadnego

związku z zasadnością oceny Sądu, zgodnie z którą nie jest on właściwy do rozpoznania niektórych roszczeń skargi.

Ocena Trybunału

20 W pierwszej części zarzutu drugiego wnoszący odwołanie zauważają, po pierwsze, że dwa roszczenia skargi, w odniesieniu do których Sąd uznał się za niewłaściwy, dotyczą kwot, które stanowią część sumy, którą wnoszący odwołanie zapłacili na podstawie ugody zawartej z niemieckimi organami celnymi, pomimo zarzucanej niezgodności z prawem rozporządzenia ostatecznego. Pomimo że wnoszący odwołanie nie wspominają w wyraźny sposób w odwołaniu, iż chodzi o cła antydumpingowe, które zostały zapłacone na rzecz rzeczonych organów, to należy podnieść, że Sąd stwierdził w pkt 46 zaskarżonego wyroku, że odnośne kwoty odpowiadają sumom, które wnoszący odwołanie zapłacili odpowiednio z tego tytułu i orzekł w pkt 47 tego wyroku, iż ich roszczenia w tym zakresie są w rzeczywistości wnioskami o zwrot owych zapłaconych, rzekomo nienależnie, należności celnych, czego wnoszący odwołanie nie kwestionują w ramach niniejszego odwołania.

21 Wnoszący odwołanie podnoszą ponadto, że po zawarciu wspomnianej ugody nadal istnieje znaczna szkoda wynikająca z istnienia ostatecznego rozporządzenia, które uznają za niezgodne z prawem i powodujące powstanie odpowiedzialności Wspólnoty. Szkoda ta powinna zostać naprawiona na podstawie art. 288 akapit drugi WE.

22 Sąd orzekł w pkt 63 zaskarżonego wyroku, że ugoda zawarta pomiędzy niemieckimi organami celnymi a wnoszącymi odwołanie nie jest w stanie przyznać mu właściwości do orzekania w przedmiocie dwóch roszczeń odszkodowawczych wnoszących odwołanie dotyczących zapłaconego cła antydumpingowego. Następnie stwierdził w pkt 67 tego wyroku, iż wnoszący odwołanie sami przyznali, iż dysponowali w ramach krajowych środków zaskarżenia skuteczną drogą zaskarżenia pozwalającą

im na zakwestionowanie zapłaty ceł antydumpingowych poprzez podniesienie niezgodności z prawem rozporządzenia ostatecznego, lecz zakończyli ową drogę zaskarżenia poprzez zawarcie rzeczonej ugody.

23 W tym zakresie w pierwszej kolejności należy przypomnieć, że wyłącznie sądy krajowe są właściwe do rozpatrzenia skargi mającej na celu zwrot kwot nienależnie pobranych przez organ krajowy na podstawie rozporządzenia wspólnotowego uznanego następnie za nieważne (zob. podobnie wyroki: z dnia 30 maja 1989 r. w sprawie 20/88 Roquette frères przeciwko Komisji, Rec. s. 1553, pkt 14; z dnia 13 marca 1992 r. w sprawie C-282/90 Vreugdenhil przeciwko Komisji, Rec. I-1937, pkt 12; z dnia 27 września 2007 r. w sprawie C-351/04 Ikea Wholesale, Zb.Orz. s. I-7723, pkt 68).

24 W tym zakresie w przypadku gdy jednostka uważa się za poszkodowaną przez zastosowanie rozporządzenia antydumpingowego, który uważa za niezgodny z prawem, ma ona możliwość zakwestionowania przed właściwym sądem krajowym ważności rozporządzenia stosowanego przez krajowe organy celne. Sąd ten może, a nawet powinien, na warunkach określonych w art. 234 WE wystąpić do Trybunału z pytaniem dotyczącym ważności danego rozporządzenia.

25 Należy również przypomnieć, że do organów krajowych należy wyciągnięcie konsekwencji w ich porządku prawnym ze stwierdzenia nieważności, co skutkowałoby tym, że cła antydumpingowe zapłacone na podstawie danego rozporządzenia nie byłyby prawnie należne w rozumieniu art. 236 ust. 1 WKC i powinny co do zasady zostać zwrócone przez organy celne zgodnie z tym przepisem, jeżeli przesłanki, którym podlega taki zwrot – w tym przesłanka wskazana w art. 236 ust. 2 WKC – zostały spełnione (zob. ww. wyrok w sprawie Ikea Wholesale, pkt 67).

26 W związku z tym pomimo zawarcia w niniejszej sprawie ugody pomiędzy wnoszącymi odwołanie a niemieckimi organami celnymi, przepisy wspólnotowe wskazują, iż wniosek o zwrot nienależnie zapłaconych ceł antydumpingowych należy do

właściwości odnośnych sądów krajowych. Ugoda ta nie stanowi dla sądów wspólnotowych źródła właściwości, która nie istniała przed tą ugodą.

27 W tejże pierwszej części zarzutu drugiego wnoszący odwołanie, po drugie, kwestionują zaskarżony wyrok, w zakresie w jakim Sąd uznał się za niewłaściwy do rozpoznania ich roszczeń odszkodowawczych dotyczących kosztów adwokackich poniesionych w związku z postępowaniami toczącymi się na szczeblu krajowym. Nie przedstawiają jednak oni żadnego argumentu, który mógłby podważyć drugorzędny charakter tych kosztów dla postępowania krajowego. Tymczasem z przywołanego słusznie przez Sąd w pkt 78 zaskarżonego wyroku orzecznictwa wynika, iż kwestia zwrotu kosztów poniesionych w ramach postępowania krajowego, która ma charakter uboczny dla sporu, który spowodował wszczęcie tego postępowania, należy do wyłącznej właściwości sądu krajowego.

28 W związku z tym należy stwierdzić, że Sąd prawidłowo stwierdził brak swojej właściwości do rozpoznania odnośnych roszczeń oraz że tym samym część pierwsza zarzutu drugiego nie jest uzasadniona.

29 W części drugiej tego zarzutu, dotyczącej ugody związanej ze sporem na szczeblu krajowym, wnoszący odwołanie podnoszą, iż Sąd wypaczył elementy stanu faktycznego i przedstawione mu dowody, orzekając w pkt 68 zaskarżonego wyroku, iż skarżący nie przedstawili dowodów na poparcie swych twierdzeń o wpływie na zawarcie rzeczonej ugody, po pierwsze, Wspólnoty i władz rosyjskich, oraz po drugie, postępowań karnych wszczętych przez organy niemieckie. Podnoszą również, że Sąd popełnił błąd, odmawiając w pkt 138–141 zaskarżonego wyroku nakazania Komisji przedstawienia, po pierwsze, dowodów na jej uczestnictwo w rozmowach związanych ze sporem co do zaklasyfikowania przywożonych towarów, które doprowadziły do zawarcia wspomnianej ugody, oraz po drugie, całej korespondencji prowadzonej przez Komisję z niemieckimi organami celnymi oraz rosyjskim rządem. Dowody te,

jako dotyczące zachowania instytucji wspólnotowych, mogły zdaniem wnoszących odwołanie mieć znaczenie w ramach skargi opartej na art. 288 akapit drugi WE.

30 W tym zakresie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem z art. 225 WE i z art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości wynika, że jedynie Sąd jest właściwy do dokonywania, po pierwsze, ustaleń faktycznych – z wyjątkiem sytuacji, gdy nieprawidłowość jego ustaleń wynika z akt sprawy – a po drugie, oceny tych okoliczności faktycznych. Po dokonaniu ustaleń lub oceny okoliczności faktycznych przez Sąd Trybunał jest uprawniony na podstawie art. 225 WE do kontroli kwalifikacji prawnej tych okoliczności i skutków prawnych, które wywiódł z nich Sąd (zob. w szczególności wyroki: z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie C-551/03 P General Motors przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I 3173, pkt 51; z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie C-266/06 P Evonik Degussa przeciwko Komisji, pkt 72; z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawach połączonych C-101/07 P i C-110/07 P Coop de France bétail et viande i in. przeciwko Komisji, pkt 58; a także z dnia 3 września 2009 r. w sprawie C-535/06 P Moser Baer India przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-7051, pkt 31).

31 W związku z tym Trybunał nie jest właściwy do ustalania okoliczności faktycznych ani też zasadniczo do badania dowodów, które Sąd dopuścił na poparcie tych okoliczności. Jeśli zatem dowody te uzyskano w prawidłowy sposób, przy poszanowaniu ogólnych zasad prawa i wymogów proceduralnych dotyczących ciężaru dowodu i postępowania dowodowego, wyłącznie do Sądu należy ocena, jaką wagę należy przywiązywać do przedstawionych dowodów. Ocena ta nie stanowi zatem, z wyłączeniem przypadków przeinaczenia tych dowodów, kwestii prawnej, która jako taka podlega kontroli Trybunału (zob. w szczególności ww. wyroki: w sprawie General Motors przeciwko Komisji, pkt 52; w sprawie Evonik Degussa przeciwko Komisji, pkt 73; w sprawie Coop de France bétail et viande i in. przeciwko Komisji, pkt 59; a także w sprawie Moser Baer India, pkt 32).

32 Należy również przypomnieć, że takie przeinaczenie musi w oczywisty sposób wynikać z akt sprawy, bez konieczności dokonywania nowej oceny faktów i dowodów (zob. w szczególności ww. wyroki: w sprawie General Motors przeciwko Komisji,

pkt 54; w sprawie Evonik Degussa przeciwko Komisji, pkt 74; w sprawie Coop de France bétail et viande i in. przeciwko Komisji, pkt 60; a także w sprawie Moser Baer India, pkt 33).

33 W niniejszej sprawie, jeżeli chodzi o zarzut dotyczący dowodu dostarczonego przez skarżące odnośnie do warunków, na jakich strony zawarły sporną ugodę, zarzucane Sądowi wypaczenie okoliczności faktycznych nie zostało wykazane w sposób dokładny i wystarczający w odwołaniu. Ponadto wnoszący odwołanie nie wykazali, by okoliczność zobowiązania Komisji przedstawienia żądanych dokumentów mogła być w stanie wywrzeć wpływ na skutki prawne wywnioskowane przez Sąd w pkt 139 zaskarżonego wyroku, to znaczy by nie był on właściwy do orzekania w przedmiocie wniosków o odszkodowanie dotyczących ceł antydumpingowych i kosztów adwokackich poniesionych w związku z postępowaniami prowadzonymi na szczeblu krajowym.

34 Należy stwierdzić, że wnoszący odwołanie zmierzają w ten sposób do doprowadzenia do ponownego zbadania ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd, do czego Trybunał nie posiada kompetencji w ramach odwołania. Tym samym należy orzec o niedopuszczalności zarzutu.

35 Z powyższego wynika, iż należy oddalić zarzut drugi w całości, częściowo jako nieuzasadniony, a częściowo jako niedopuszczalny.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

36 Wnoszący odwołanie utrzymują, iż Sąd naruszył prawo w wykładni i stosowaniu art. 288 akapit drugi WE w zakresie dotyczącym przesłanek powstania odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty. W zarzucie tym, na który składają się dwie

części, wnoszący odwołanie twierdzą, po pierwsze, że Sąd nie rozważył bezprawnego zachowania, które mogło spowodować szkodę, a w szczególności, że nie zbadał on zarzucanego Radzie i Komisji bezprawnego zachowania w kontekście prawnym oraz w kontekście oceny związku przyczynowego, oraz po drugie, że Sąd orzekł, iż związek przyczynowy istniejący pomiędzy zachowaniem zarzucanym instytucjom wspólnotowym a poszczególnymi elementami podnoszonej szkody nie może zostać uznany za wystarczająco bezpośredni.

W przedmiocie części pierwszej

— Argumentacja stron

37 Wnoszący odwołanie podnoszą, że na etapie oceny związku przyczynowego pomiędzy bezprawnym zachowaniem a podnoszoną szkodą w pierwszej kolejności należy jakkolwiek zbadać owo bezprawne zachowanie i podnoszoną szkodę, aby można było orzec o nieistnieniu takiego wystarczająco bezpośredniego związku pomiędzy nimi lub o tym, iż taki związek został zerwany. Innymi słowy zdaniem wnoszących odwołanie w dziedzinie pozaumownej odpowiedzialności Wspólnoty, o ile okoliczność rozpoczęcia od oceny bezprawności lub podnoszonej szkody nie zakłada oceny pozostałych przesłanek tej odpowiedzialności, tak z kolei rozpoczęcie od oceny związku przyczynowego zakłada, w taki lub inny sposób, że uwzględnione zostały dwie pozostałe przesłanki.

38 Rada podnosi, że twierdzenie, zgodnie z którym Sąd był zobowiązany do „uwzględnienia, w taki lub inny sposób […] dwóch pozostałych przesłanek" lub też by „ocenić ramy prawne wokół związku przyczynowego i w szczególności bezprawne zachowanie" jest

bezzasadne. Sposób, w jaki postąpił Sąd, polegający na ocenie związku przyczynowego z uwzględnieniem jako faktu rzekomo bezprawnego aktu i podnoszonej szkody, jest sposobem zwyczajowym. Sąd nie ma obowiązku badania przesłanek odpowiedzialności danej instytucji w ustalonej kolejności i jeżeli jedna z trzech przesłanek nie zostanie spełniona, skarga o naprawienie szkody zostaje odrzucona bez konieczności badania pozostałych przesłanek.

39 Zdaniem Komisji żaden przepis nie zabrania Sądowi oceny przesłanki dotyczącej związku przyczynowego bez wypowiadania się co do kwestii podnoszonej bezprawności rozporządzenia ostatecznego. Pomimo iż rzeczywiście prawdziwe mogłoby być twierdzenie, iż „przyczynowość nie ma nieograniczonego charakteru", to jednak odwołanie w pełni abstrahuje od tego, że związek przyczynowy nie został określony, po pierwsze, przez bezprawne zachowanie ani po drugie, przez poniesioną szkodę, lecz tylko przez kwestię, czy zarzucane Radzie i Komisji zachowanie spowodowało podnoszoną szkodę.

— Ocena Trybunału

40 Z orzecznictwa Trybunału wynika, że powstanie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty i wykonanie uprawnienia do naprawienia poniesionej szkody jest uzależnione od spełnienia przesłanek w zakresie bezprawności zachowania zarzucanego instytucjom, powstania szkody i związku przyczynowego między zachowaniem a podnoszoną szkodą (zob. w szczególności wyroki: z dnia 29 września 1982 r. w sprawie 26/81 Oleifici Mediterranei przeciwko EWG, Rec. s. 3057, pkt 16; z dnia 15 września 1994 r. w sprawie C-146/91 KYDEP przeciwko Radzie i Komisji, Rec. s. I-4199, pkt 19; a także z dnia 9 września 2008 r. w sprawach połączonych C-120/06 P i C-121/06 P, Zb.Orz. s. I-6513, pkt 106).

41 W zakresie w jakim trzy przesłanki odpowiedzialności przewidziane w art. 288 akapit drugi WE powinny zostać spełnione łącznie, okoliczność braku spełnienia jednej z nich wystarcza do oddalenia skargi o odszkodowanie.

42 Ponadto brak jest jakiegokolwiek obowiązku badania przesłanek odpowiedzialności instytucji w ustalonym porządku (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Lucaccioni przeciwko Komisji, pkt 13).

43 Z uwagi na oddalenie zarzutu drugiego, niniejszy zarzut dotyczy jedynie roszczeń odszkodowawczych dotyczących, po pierwsze, szkód materialnych polegających na utracie zysków przez Trubowest oraz utracie zarobków przez V. Makarova, oszacowanych odpowiednio na 128 000 EUR i 63 448,54 EUR, oraz po drugie, na krzywdzie moralnej, której doznał V. Makarov, oszacowanej na 150 000 EUR.

44 Sąd stwierdził w pkt 134 zaskarżonego wyroku, iż w każdym przypadku, to znaczy niezależnie od tego, czy przywozy dokonane przez Trubowest należałyby do zakresu zastosowania rozporządzenia ostatecznego, czy też nie, oraz czy wnoszący odwołanie popełnili błąd w klasyfikacji, czy też nie, związek przyczynowy istniejący pomiędzy bezprawnym zachowaniem zarzucanym Radzie i Komisji a podnoszoną szkodą należy uznać za niewystarczająco bezpośredni.

45 Wnoszący odwołanie podkreślili w trakcie rozprawy, że Sąd nie zbadał zdarzenia prawnego, które spowodowało szkodę. Ich zdaniem kwestia przyczynowości może być rozstrzygana jedynie w drodze pogłębionej analizy kontekstu prawnego spornego aktu, to znaczy rozporządzenia ostatecznego, którego niezgodność z prawem podnoszą.

46 Rada i Komisja uważają, że Sąd nie ma żadnego obowiązku orzekania co do zarzucanej im niegodności rozporządzenia z prawem przed przystąpieniem do oceny istnienia związku przyczynowego pomiędzy tą bezprawnością a podnoszoną szkodą.

47 Tak jak to wskazał rzecznik generalny w pkt 68 opinii, wnoszący odwołanie nie wyjaśnili, jaki był wpływ badania przez Sąd zarzucanego instytucjom bezprawnego zachowania zarówno na przeprowadzoną w zaskarżonym wyroku ocenę przesłanki istnienia związku przyczynowego, jak i na sentencję tego wyroku. Sąd mógł zbadać związek przyczynowy, wychodząc z założenia, że tak jak to podnieśli wnoszący odwołanie, zaskarżony akt jest rzeczywiście niezgodny z prawem a szkoda rzeczywiście istnieje (zob. ww. wyrok w sprawie Lucaccioni przeciwko Komisji, pkt 12, 15, 16; a także postanowienie z dnia 12 kwietnia 2005 r. w sprawie C-80/04 P DLD Trading Company Import-Export przeciwko Radzie, pkt 50).

48 Przesłanka dotycząca związku przyczynowego jest niezależna od przesłanki związanej z niezgodnością z prawem spornego aktu w ramach skargi o odszkodowanie na podstawie art. 288 akapit drugi WE. W związku z tym w niniejszej sprawie kwestia, czy ustanowienie ceł antydumpingowych przez rozporządzenie ostateczne było niezgodne z prawem, nie ma znaczenia w ramach oceny przesłanki związanej ze związkiem przyczynowym.

49 W związku z tym Sąd słusznie stwierdził, iż w pierwszej kolejności może zbadać zagadnienie związku przyczynowego pomiędzy zarzucanym Radzie i Komisji zachowaniem a podnoszonymi szkodami.

50 Z powyższego wynika, że część pierwsza zarzutu pierwszego winna zostać oddalona jako bezzasadna.

W przedmiocie części drugiej

— Argumentacja stron

51 Wnoszący odwołanie twierdzą, że Sąd naruszył prawo, orzekając, że związek przyczynowy istniejący pomiędzy bezprawnym zachowaniem instytucji wspólnotowych a podnoszonymi szkodami nie może zostać uznany za wystarczająco bezpośredni, ponieważ opiera się on na dwóch hipotetycznych scenariuszach, które stanowią niepoparte argumentami twierdzenia. Sąd nie uwzględnił okoliczności, iż wnoszący odwołanie domagają się naprawienia szkód powstałych w wyniku przyjęcia bezprawnych przepisów. Niesłusznie uwzględnił hipotetyczne nieudowodnione błędy w klasyfikacji przywożonych towarów, rzekomo wynikające z zawinienia organów niemieckich lub wnoszących odwołanie. Wnoszący odwołanie twierdzą, iż Sąd nieprawidłowo zastosował przesłankę przyczynowości, w ten sposób, iż zbadał istnienie przerwania związku przyczynowości bez oceny wcześniejszego istnienia takiego bezpośredniego związku pomiędzy bezprawnym zachowaniem a podnoszoną szkodą.

52 Rada i Komisja podnoszą, że ponieważ nigdy nie zostało ustalone w sposób ostateczny, iż rury i przewody, w odniesieniu do których niemieckie organy celne dochodzą ceł antydumpingowych na podstawie rozporządzenia ostatecznego, objęte są zakresem zastosowania rzeczonego rozporządzenia, Sąd dokonał oceny związku przyczynowego wychodząc od tych dwóch hipotez.

— Ocena Trybunału

53 Zasady wspólne porządkom prawnym państw członkowskich, o których mowa w art. 288 akapit drugi WE, nie mogą być przywoływane w celu uzasadnienia istnienia ciążącego na Wspólnocie obowiązku naprawienia wszelkich, nawet odległych,

szkodliwych konsekwencji zachowania jej organów (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 4 października 1979 r. w sprawach połączonych 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 i 45/79 Dumortier i in. przeciwko Radzie, Rec. s. 3091, pkt 21; a także z dnia 30 stycznia 1992 r. w sprawach połączonych C-363/88 i C-364/88 Finsider i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-359, pkt 25). W rzeczywistości bowiem przesłanka odnosząca się do związku przyczynowego wymagana przez art. 288 akapit drugi WE dotyczy istnienia wystarczająco bezpośredniego związku przyczynowego między zachowaniem instytucji a szkodą (zob. podobnie ww. wyrok Trybunału w sprawie Dumortier i in. przeciwko Radzie, pkt 21).

54 Ponadto należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału odwołanie może na podstawie art. 225 WE i art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału opierać się wyłącznie na zarzutach dotyczących naruszenia przepisów prawnych, z wyłączeniem jakiejkolwiek oceny stanu faktycznego (zob. podobnie w szczególności wyrok z dnia 1 października 1991 r. w sprawie C-283/90 P, Rec. s. I-4339, pkt 12; postanowienie z dnia 17 września 1996 r. w sprawie C-19/95 P San Marco przeciwko Komisji, Rec. s. I-4435, pkt 39).

55 Wnoszący odwołanie nie wyjaśniają, w jaki sposób zarzucana niezgodność z prawem ostatecznego rozporządzenia może pozostawać w związku z istnieniem wystarczająco bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy bezprawnym zachowaniem instytucji a podnoszoną szkodą. W rzeczywistości bowiem zgodność tego rozporządzenia z prawem nie ma żadnego związku z ważnością oceny sytuacji faktycznej dokonanej przez Sąd, która doprowadziła go do wniosku, iż związek przyczynowy został przerwany.

56 Wnoszący odwołanie podnoszą ponadto, że Sąd naruszył prawo stwierdzając w pkt 134 zaskarżonego wyroku, że związek przyczynowy istniejący pomiędzy bezprawnym zachowaniem instytucji a podnoszoną szkodą nie może zostać uznany za wystarczająco bezpośredni.

57 Z zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd nie ocenił wcześniej w sposób ogólny tego, czy podnoszona szkoda powstałaby bez bezprawnego zachowania instytucji. Uzasadnienie tego wyroku koncentruje się na kwestii przerwania związku przyczynowego pomiędzy tymi dwoma elementami. W pkt 112 i 113 rzeczonego wyroku w ramach pierwszej hipotezy Sąd stwierdził, że ocena istnienia związku przyczynowego nie zależy od tego, czy w braku bezprawnego aktu następstwo zdarzeń byłoby inne. Podobnie zgodnie z orzecznictwem przywołanym w pkt 99 i 102 zaskarżonego wyroku podnoszona szkoda powinna wynikać z zarzucanego instytucjom zachowania w sposób wystarczająco bezpośredni, a związek przyczynowy nie może być przerwany.

58 W tym zakresie należy stwierdzić, że przyjmuje się istnienie związku przyczynowego w rozumieniu art. 288 akapit drugi WE, w przypadku gdy istnieje rzeczywisty bezpośredni związek przyczynowy pomiędzy bezprawnym zachowaniem odnośnych instytucji a podnoszoną szkodą.

59 Konieczne jest, aby rzeczona szkoda była rzeczywiście spowodowana zarzucanym instytucjom zachowaniem. Stanowisko to jest potwierdzone przez utrwalone orzecznictwo przypomniane w pkt 53 niniejszego wyroku, zgodnie z którym nawet w przypadku ewentualnego przyczynienia się instytucji do szkody, w odniesieniu do której dochodzi się odszkodowania, to przyczynienie się nie może być zbyt oddalone ze względu na odpowiedzialność ciążącą na innych osobach, w odpowiednim przypadku na wnoszących odwołanie.

60 Po pierwsze, Sąd słusznie stwierdził, że nawet jeżeli ostateczne rozporządzenie nie obejmowałoby przywożonych przez wnoszących odwołanie towarów, a tym samym wnoszący odwołanie nie popełniliby błędu w ich klasyfikacji, to jednak należałoby stwierdzić, że podnoszone szkody można przypisać jedynie niemieckim organom

celnym, w zakresie w jakim nałożyły one na rzeczone towary cło antydumpingowe, podczas gdy nie były one objęte zakresem zastosowania rozporządzenia ostatecznego.

61 Po drugie, Sąd prawidłowo stwierdził, że gdyby rozporządzenie ostateczne obejmowało towary przywożone przez wnoszących odwołanie, a wnoszący odwołanie w związku z tym nie zaklasyfikowałyby prawidłowo tych towarów, to należałoby stwierdzić, że decydującą przyczyną podnoszonych szkód było własne zachowanie wnoszących odwołanie, a nie rzekomo bezprawne zachowanie Rady i Komisji. W odniesieniu do tej hipotezy Sąd słusznie przypomniał również w pkt 100 i 101 zaskarżonego wyroku, iż należy zbadać, czy poszkodowany wobec ryzyka poniesienia szkody wykazał, jak osoba rozważna, należytą staranność w celu uniknięcia szkody lub ograniczenia jej zakresu. Związek przyczynowy może zostać przerwany poprzez niedochowanie należytej staranności przez poszkodowanego, w sytuacji gdy zachowanie to okazuje się być decydującą przyczyną szkody.

62 Wnoszący odwołanie twierdzą, że Sąd pominął okoliczność, iż wnoszą oni o naprawę szkody poniesionej z powodu przyjęcia przez instytucje bezprawnego prawa, i niesłusznie skoncentrował się na hipotetycznych błędach w klasyfikacji przywożonych towarów. Zdaniem wnoszących odwołanie pytanie nie sprowadza się do tego, czy ostateczne rozporządzenie obejmuje te towary, czy też nie. Kwoty, które zostały pobrane z tytułu ceł antydumpingowych i które zostały zapłacone niemieckim organom celnym zgodnie z ugodą zawartą pomiędzy wnoszącymi odwołanie a tymi organami, wskazują, że cła zostały pobrane na podstawie rozporządzenia, którego bezprawny charakter został podniesiony.

63 Sąd w ramach oceny podnoszonych szkód wynikających bezpośrednio lub pośrednio z ustanowienia ceł antydumpingowych przez rozporządzenie ostateczne nie odnosi się w żaden sposób do zgodnego z prawem lub bezprawnego charakteru rzeczonego rozporządzenia. Odnosząc się bowiem do kwestii, czy ustanowienie tych ceł przez ostateczne rozporządzenie spowodowało w sposób bezpośredni szkody rzekomo poniesione przez wnoszących odwołanie, Sąd dokonał sukcesywnej oceny ich sytuacji w dwóch przedstawionych przez niego sytuacjach faktycznych, które obejmują

wszystkie możliwe przypadki. Ich alternatywna ocena doprowadziła więc do tego samego rozwiązania.

64 W związku z tym wnoszący odwołanie nie wykazali, że Sąd naruszył prawo, orzekając o braku wystarczająco bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem zarzucanym instytucjom a podnoszoną szkodą.

65 W tych okolicznościach należy uznać zarzut pierwszy za nieuzasadniony.

66 Z powyższego wynika, że odwołanie należy oddalić w całości.

W przedmiocie kosztów

67 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Rada i Komisja wniosły o obciążenie Trubowest i V. Makarova kosztami postępowania, a ci przegrali sprawę, należy obciążyć ich kosztami postępowania w niniejszej instancji.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

1) Odwołanie zostaje oddalone.

2) Trubowest Handel GmbH i Viktor Makarov pokrywają koszty postępowania.

Podpisy